

Hallituksen esitys Eduskunnalle maaseutuelinkeinohallintoa koskevaksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi lait maaseutuelinkeinohallinnosta, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta, kasvintuotannon tarkastuskeskuksesta, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksesta ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta sekä muutettavaksi kalastuslakia ja maatilatalouden kehittämisrahastosta annettua lakia.

Esityksen tarkoituksena on kehittää maatilahallintoa siten, että maatilahallitus keskusvirastona lakkautettaisiin. Maatilahallituksen tehtävät jakaantuisivat pääasiassa maa- ja metsätalousministeriön sekä perustettavien uusien viranomaisten kesken. Maaseutuelinkeinohallinto käsittäisi siten ministeriö-, maaseutuelinkeinopiiri- ja kunnallisen tason.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tuki-, asiantuntija- ja sisäisiä palveluja varten perustettaisiin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus. Valitusasioita käsittelevä perustettava maaseutuelinkeinojen valituslautakunta. Kasvintuotannon tarkastuskeskus hoitaisi nykyiset maatilahallituksen kasvintarkastuksen ja torjunta-aineiden toimialojen sekä maatalouskemian laitoksen ja siementarkastuslaitoksen tehtävät. Eläinlääkintä- ja elin-

tarvikelaitos hoitaisi nykyisin valtion eläinlääketieteelliselle laitokselle ja maatilahallituksen maitovalmisteiden tarkastuslaitokselle kuuluvat tehtävät. Uudistukseen liittyen ehdotetaan myös maatilatalouden kehittämisrahastosta annettua lakia tarkistettavaksi korvaamalla rahaston neuvottelukunta johtokunnalla ja siirtämällä rahaston käyttösuunnitelman vahvistaminen valtioneuvostolta maa- ja metsätalousministeriölle.

Maaseutupiirit ja kalastuspiirit yhdistettäisiin yleishallinnollisesti maaseutuelinkeinopiireiksi. Yhdistäminen vaatii myös kalastuslain tarkistamista.

Esityksen tarkoituksena on järjestää sellainen maaseutuelinkeinohallinto, joka organisaatiorakenteeltaan vastaisi tehtävien ja toimintaympäristön muuttuvia tarpeita, ja luoda riittävät edellytykset toiminta- ja tulostavoitteisiin perustuvalla maa- ja metsätalousministeriön ja sen alaisen maaseutuelinkeinohallinnon johtamiselle ja ohjaukselle.

Esitys liittyy valtion vuoden 1993 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

1.2. Maatilahallinto

Valtioneuvostolle kuuluvista maa- ja metsätalousministeriön käsiteltävistä asioista säädetään valtioneuvoston ministeriöiden lukumäärästä ja yleisestä toimialasta annetun lain 3 §:ssä. Pykälän 1 momentin 8 kohdassa sää-

detään, että maa- ja metsätalousministeriö käsittelee asiat, jotka koskevat maataloutta, metsätaloutta, maanmittausta, asutustoimintaa, eläinlääkintää, kalastusta ja metsästystä sekä vesivarojen käyttöä, tulvasuojelua ja maankuivatusta samoin kuin yleisten vesialueiden hallintaa ja hoitoa. Tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön käsiteltävistä asioista sääde-

tään valtioneuvoston ohjesäännön 21 §:ssä sekä hallinnosta maa- ja metsätalousministeriöstä annetussa asetuksessa (804/83).

Maa- ja metsätalousministeriön alaisena maatilahallintoa johtavana ja valvovana keskusvirastona toimii maatilahallitus. Maatilahallitus huolehtii maatilatalouden ja siihen liittyvien maaseutuelinkeinojen kehittamisestä sekä niiden sopeuttamisesta yhteiskunnan muuhun kehitykseen.

Maatilahallituksen ja maaseutupiirien tehtävistä ja organisaatiosta säädetään maatilahallinnosta annetussa laissa (1236/90). Laki on ollut voimassa vuoden 1991 alusta. Samalla maatilahallituksen alaisista tarkastuslaitoksista tuli maatilahallituksen toimintayksiköjä.

Maatilahallinnon organisaatiosta säädetään tarkemmin maatilahallinnosta annetussa asetuksessa (1237/90). Sen mukaan maatilahallitus toimii jakautuneena hallinto-, rakenne-, tuotanto- ja suunnitteluosastoon. Maatilahallituksessa on lisäksi tarkastus- ja valvontatehtäviä varten valtion maatalouskemian laitos, valtion siementarkastuslaitos ja valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitos.

Maatilahallitus hoitaa maatilahallinnon yleistä hallintoa ja lainsäädäntöä, maaseutuelinkeinojen rahoitusta ja rakennetta, maataloustuotannon laatua ja määrää, maaseutuelinkeinoiniin liittyvää suunnittelua, maaseutu ympäristöä ja -rakentamista sekä tilasto- ja tietojärjestelmiä koskevat asiat.

Valtion maatalouskemian laitos käsittelee rehuja ja lannoitteita koskevat asiat sekä suorittaa torjunta-aineiden ja niiden jäämien tutkimuksia ja tarkastuksia. Valtion siementarkastuslaitos käsittelee siementavaraa koskevat asiat. Valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitos hoitaa maidon ja maitovalmisteiden, elintarvikerasvojen sekä kananmunien valvontaa, tarkastusta ja tutkimusta koskevat asiat.

Maatilahallituksen ylimpänä päättävänä elimenä toimii johtokunta, joka muodostuu pääasiassa viraston ulkopuolisista henkilöistä. Johtokunta käsittelee periaatteellisesti tärkeimmät linjakysymykset. Pääjohtaja johtaa viraston varsinaista toimintaa.

Maatilahallituksen ratkaistavaksi säädetty valitusasiat sekä ylimääräistä muutoksenhakua koskevat asiat käsittelee kolmijäseninen valituslautakunta.

Maaseutupiireistä annetulla maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä (1353/90) maa on jaettu 16 maaseutupiiriin, jotka huolehtivat

maatilahallinnon tehtävistä alueellaan. Piirien toimialueet vastaavat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta läänijakoa.

1.2. Kalataloushallinto

Kalataloushallintoa ei ole järjestetty keskusvirastojohtoiseksi, vaan kyseiseen hallintoon liittyvien tehtävien hoitoa johtaa kalastuslain (286/82) mukaan maa- ja metsätalousministeriö. Ministeriön kalastus- ja metsästysoasto vastaa kalatalousalan ohjaavista tehtävistä. Ministeriö suunnittelee kyseisen alan toimintaa, valmistelee kalatalouden normiston, ohjaa kalatalousneuvontaa, -tutkimusta ja valtion kalanviljelyä sekä seuraa ja valvoo suunnitelmien toteutumista.

Kalastuslailla maa on jaettu 11 kalastuspiiriin. Piirien toimialueet vastaavat läänijakoa. Piirien tehtävänä on huolehtia valtiolle kuuluvasta kalastusaluehallinnosta toimialueellaan. Piirit ohjaavat ja valvovat kalastusalueiden toimintaa sekä suorittavat muut kalastuslaissa säädetty kalataloushallinnon alaan kuuluvat tehtävät.

Kalastuspiirien toimistot toimivat samoissa kaupungeissa sijaitsevien maaseutupiirien toimistojen yhteydessä, kuitenkin yleensä eri toimitiloissa kuin maaseutupiirit.

Vuoden 1982 kalastuslaki ei koske Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia, vaan niiden alueella sovelletaan vuoden 1951 kalastuslakia (503/51), jonka mukaisia tehtäviä hoitavat maa- ja metsätalousministeriö ja Lapin lääninhallitus.

1.3. Valtion eläinlääketieteellinen laitos

Valtion eläinlääketieteellisestä laitoksesta annetussa laissa (937/84) säädetään, että laitoksen tehtävänä on tarttuviin eläintauteihin ja eläinlääkintään liittyvät tutkimukset eläinten terveyden edistämiseksi ja valvomiseksi sekä eläinkunnasta saataviin elintarvikkeisiin kohdistuvat tutkimukset. Lisäksi laitos valvoo lihan ja lihavalmisteiden maahan tuontia ja maasta vientiä sekä suorittaa muut tehtävät, jotka sille on säädetty tai jotka maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosasto on sen tehtäväksi määrännyt. Laitoksella on lisäksi keskuslaboratorio sekä neljä aluelaboratoriota.

1.4. Maatilatalouden kehittämisrahasto

Maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 2 §:ssä säädetään, että rahastoa hoitaa maatilahallitus. Maatilahallitusta avustaa rahaston varoilla suoritettavaan toimintaan kuuluvissa ja niihin liittyvissä asioissa neuvottelukunta, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta päättää valtioneuvosto. Rahaston varojen vuotuisen käyttösuunnitelman vahvistaa niin ikään valtioneuvosto. Mahdollisesta varojen siirrosta rahastoon päätetään valtion talousarviossa, mutta siirrosta rahastosta valtiovarastoon päättää valtioneuvosto.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi

Hallitusohjelmassa on julkisen hallinnon kehittämisen tavoitteeksi asetettu joustavan, tuloksellisen ja oikeudenmukaisen palvelurakenteen aikaansaaminen. Palvelukykyä on tarkoitus lisätä poistamalla hallinnon monimutkaisuutta ja päällekkäisyyttä. Pääpaino kehittämistyössä on asetettu hallinnon tuloksellisuuden ja tuottavuuden lisäämiseen, hallinnon hajauttamiseen ja keventämiseen sekä ohjausjärjestelmien uudistamiseen. Tavoitteisiin pyritään muun muassa supistamalla keskushallintoa siten, että toiminnallisia keskusvirastoja muutetaan liikelaitoksiksi ja hallinnollisia keskusvirastoja lakkautetaan.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla pitkän tähtäyksen tavoitteena on koota maaseutuelinkeinohallintoa valtakunnan tasolla maa- ja metsätalousministeriöön. Esityksen tavoitteena on nykyaikaistaa ja keventää maaseutuelinkeinohallintoa ja muuttaa keskushallinto yksiportaiseksi. Maa- ja metsätalousministeriö vastaisi poliittisen päätöksenteon valmistelusta ja hallinnonalan tulosohjauksesta ja ministeriön alaisena toimisivat tulosvastuulliset toimintayksiköt, jotka suorittavat täytäntöönpano-, tarkastus- ja kehittämistehtäviä.

Maa- ja metsätalousministeriön alaisen aluehallinnon osalta tavoitteena on, että maaseutuelinkeinoja tukevat ja ohjaavat hallintoyksiköt kootaan mahdollisimman yhtenäisiin kokonaisuuksiin. Aluehallinto pyritään lisäksi järjestämään sellaiseksi, että se palvelee mahdolli-

simman hyvin hallinnonalan asiakaskuntaa ja sidosryhmiä sekä mahdollistaa ministeriön toimialaan kuuluvien tehtävien tehokkaan ja taloudellisen hoitamisen. Hallinnonalan palvelut tulisi olla saatavissa samasta palvelupisteestä. Lisäksi pyritään lisäämään toimitilojen ja yleishallinnon voimavarojen yhteiskäyttöä.

Maatilahallinnon valitusasioiden käsittelyä varten on tarpeen luoda maa- ja metsätalousministeriön yhteyteen riippumaton hallintolainkäyttöelin, joka täyttäisi muun muassa Suomea sitovan Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimuksen säännökset.

2.2. Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että maatilahallitus lakkautetaan. Sen tehtävät suoritaisi maa- ja metsätalousministeriö ja perustettavaksi ehdotetut maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, kasvintuotannon tarkastuskeskus ja eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön yhteyteen perustettaisiin hallintolainkäyttöasioita varten maaseutuelinkeinojen valituslautakunta.

Maa- ja metsätalousministeriö toimisi alaisensa piirihallinnon tulosohjaajana sekä yhteiskunnallisten ja toiminnallisten tavoitteiden asettajana. Maaseutuelinkeinojen suunnittelu- ja kehittämistehtävät sekä sitova normiohjaus keskitettäisiin pääasiallisesti ministeriöön.

Maatilahallituksesta ministeriöön siirrettäisiin lainsäädännön ja alemmanasteisen norminannon valmistelu, piirihallinnon tulosohjaus, seuranta sekä hallinnon sisäisen tarkastuksen ohjaus. Myös koulutus ja tiedotus sekä osa henkilöstöhallintoa siirrettäisiin ministeriön osan siirtyessä muihin perustettaviin yksikköihin. Maatalouden rakennesasiat siirrettäisiin lähes kokonaisuudessaan ministeriöön. Maatalouden tukiasioiden maksatukset hoidettaisiin kuitenkin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta.

Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus hoitaisi nykyisin maatilahallitukselle kuuluvat tilastotoimeen, maksuliikkeeseen, laskentatoimeen, tietotekniikkaan sekä eräiden virastopalvelujen hoitamiseen liittyvät tehtävät. Sen tehtäväksi annettaisiin myös maa- ja metsätalousministeriön ja eräiden sen alaisten yksiköiden maksuliikkeen hoitaminen. Pitkällä tähtäyksellä tietopalvelukeskus voisi tarjota

palveluun myös hallinnon ulkopuolisille tahoille, jolloin palvelutoiminta voitaisiin muuttaa maksulliseksi.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta käsittelee hallintolainkäyttöelimenä varsinaista ja ylimääräistä muutoksenhakua koskevia asioita sekä lautakunnan toimialaan kuuluvia lausuntoasioita.

Kasvintuotannon tarkastuskeskus käsittelee maatalouden tuotantopanosten ja kasvipöytäisten maataloustuotteiden tuotannon sekä niiden laadun ja käyttökelpoisuuden tarkastusta ja valvontaa sekä kasvintuhojen torjuntaa. Tarkastuskeskuksen toimialaan kuuluisivat siten nykyisin maatilahallituksen kasvintarkastuksen ja torjunta-aineiden toimialoille sekä maatalouskemian laitokselle ja siementarkastuslaitokselle kuuluvat tehtävät.

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitokselle ehdotetaan siirrettäväksi valtion eläinlääketieteelliselle laitokselle kuuluneiden tehtävien lisäksi valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitokselle nykyisin kuuluvat tehtävät. Laitokselle kuuluisivat siten eläintautien tutkimus ja seuranta, eläinten terveydentilan edistäminen sekä eläimistä saatavien elintarvikkeiden laadun ja turvallisuuden tutkiminen, tarkastus ja valvonta.

Maatilatalouden kehittämisrahastosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että nykyinen neuvottelukunta korvattaisiin johtokunnalla. Samalla johtokunnan tehtävät määriteltäisiin lain tasolla. Rahaston varojen vuotuisen käyttösuunnitelman vahvistaisi vastedes maa- ja metsätalousministeriö. Mahdollisesta varojen siirrosta rahastosta valtiovarastoon tulisi sen sijaan päättää asunto-olojen kehittämisrahaston tapaan valtion talousarviossa.

Maa- ja metsätalousministeriön alaisen aluehallinnon kehittämiseksi maaseutupiirit ja kalastuspiirit ehdotetaan yhdistettäväksi maaseutuelinkeinopiireiksi.

3. Esityksen organisatoriset, henkilöstö- ja taloudelliset vaikutukset

3.1. Organisatoriset vaikutukset

Maatilahallituksen lakkauttaminen merkitsee keskusvirastojen lukumäärän vähenemistä yhdellä. Samalla yksi maatilahallinnon johto- ja ohjaustaso poistuu, kun maaseutuelinkeinopiirit tulevat suoraan maa- ja metsätalousministeriön alaisiksi. Maatilahallituksen tehtävät siirtyvät tarkoituksenmukaisina tehtäväkoko-

naisuuksina osaksi maa- ja metsätalousministeriön ja osaksi maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen, kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ja eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tehtäviksi. Lisäksi maaseutupiirit ja kalastuspiirit yhdistettäisiin.

Muutoksenhakuasioita varten perustetaan maa- ja metsätalousministeriön yhteyteen erillinen valituslautakunta, joka käsittelee nykyisin maatilahallituksen valituslautakunnalle, maa- ja metsätalousministeriölle tai sen eläinlääkintöosastolle kuuluneet valitusasiat ja ylimääräistä muutoksenhakua koskevat asiat.

3.2. Henkilöstövaikutukset

Elokuun lopussa 1992 peruspalkkaisia ja sopimuspalkkaisia virkoja on maa- ja metsätalousministeriössä yhteensä 152, maatilahallituksessa 468, maaseutupiireissä 430 ja kalastuspiireissä 50. Lisäksi virastoissa ja piirihallinnossa on määrärahojen puitteissa vähäisessä määrin palkattu tilapäisiä virkamiehiä ja määräaika-

työsopimussuhteessa olevaa henkilöstöä. Lakkautettavan maatilahallituksen virat on tarkoitus siirtää maa- ja metsätalousministeriön (97), valtion maatalousteknologian tutkimuslaitoksen (VAKOLA) (3), maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen (126), eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen (61) sekä kasvintuotannon tarkastuskeskuksen (164) viroiksi viranhaltijoihin, jollei virkoja lakkauteta. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan virat sisältyvät edellä mainittuun maa- ja metsätalousministeriöön siirrettävien virkojen lukumäärään. Samalla on tarkoitus siirtää maa- ja metsätalousministeriön eräitä virkoja maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen (10) viroiksi viranhaltijoihin.

Valtion talousarviossa eriteltäviä virkoja lukuun ottamatta siirrot ja lakkauttamiset on tarkoitus toteuttaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä.

Maaseutupiirien ja kalastuspiirien virat ja viranhaltijat siirtyisivät erikseen maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä määrättävään maaseutuelinkeinopiiriin viroiksi ja viranhaltijoiksi.

Ehdotettu menettely ei edellyttäisi virkojen siirron jälkeen erillistä virkojen täyttämismen-

nettelyä, koska viranhaltijoiden virkasuhde jatkuu. Valtion virkamieslain (306/92) 8 §:n mukaan virka voidaan siirtää vain virkamiehen suostumuksella. Nyt toteutettavan organisaatiouudistuksen yhteydessä ehdotetaan tästä vaatimuksesta poikettavaksi, koska uudistus on määrä toteuttaa jo vuoden 1993 alusta ja viranhaltijoiden suostumusten vaatiminen saataisi aiheuttaa valtiolle lisäkustannuksia.

Valtion talousarvioesitykseen on vuodelle 1993 maa- ja metsätalousministeriön toimintamenoihin ehdotettu varattavaksi noin 183,5 miljoonaa markkaa, joista henkilöstön palkkaukseen varattaisiin noin 153,6 miljoonaa markkaa. Luku sisältää maaseutuelinkeinopiirien palkkausmenot.

Tietopalvelukeskuksen toimintamenoihin varattaisiin noin 29,4 miljoonaa markkaa, joista henkilöstön palkkaukseen noin 19,2 miljoonaa markkaa. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen toimintamenot olisivat noin 29,2 miljoonaa markkaa, joista henkilöstön palkkausmenot noin 23,0 miljoonaa markkaa. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen henkilöstön palkkaukseen on ehdotettu varattavaksi noin 31,4 miljoonaa markkaa.

3.3. Taloudelliset vaikutukset

Maatilahallinnon uudistamista koskevilla ehdotuksilla ei ole välittömiä valtiontaloudellisia vaikutuksia. Välillisesti esitys kuitenkin tehostaa maatilahallinnon kehittämistä ja luo edellytykset koko maatilahallinnon voimavarojen nykyistä tehokkaammalle ja joustavammalle käytölle keskushallinnossa. Näin voidaan saada aikaan välillisesti myös valtiontaloudellisia säästöjä. Uudelleenjärjestelyssä muodostuvia henkilöstömääriä pyritään muun muassa tehtäviä kehittämällä asteittain vähentämään erikseen asetettavien tavoitteiden mukaisesti.

Uusia toimitiloja ei tarvita, joten kustannuksia ei tältä osin aiheudu.

4. Asian valmistelu

Valtion eläinlääketieteellisen laitoksen, val-

tion maatalouskemian laitoksen, valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksen, valtion siementarkastuslaitoksen sekä kasvin-, taimi- ja torjunta-ainetarkastuksen tulevia toimintoja ja tehtäviä sekä laitosten toimintojen koordinaatiota on selvittänyt laitosyhteistoimintatyöryhmä (työryhmämuistio MMM 1991:14). Työryhmä päätyi ehdottamaan kyseisten tehtävien uudelleen organisoimiseksi järjestelyä, joka käsittäisi kaksi erillistä organisaatiota, toinen elintarvikkeiden ja eläintautien tarkastusta varten, toinen kasvintuotannon tarkastusta varten.

Maa- ja metsätalousministeriön tehtäväalueelle kuuluvan maaseutuelinkeinohallinnon järjestämistä ja uudelleen organisoimista on selvittänyt maaseutuelinkeinohallinnon kehittämissyöryhmä (työryhmämuistio 1992:2). Samalla työryhmä on selvittänyt mahdollisuuksia koota maaseutuhallinto maa- ja metsätalousministeriöön. Työryhmä ehdotti muun muassa maatilahallituksen maatilataloutta koskevien tehtävien siirtämistä pääosin maa- ja metsätalousministeriöön sekä maaseutupiirien ja kalastuspiirien yhdistämistä. Työryhmän muistiossa ehdotetut hallinnolliset järjestelyt on hyväksytty hallinnon kehittämisen ministerivaliokunnassa keväällä 1992.

Esitys perustuu pääasiallisesti edellä mainittujen työryhmien tekemiin toimenpide-ehdotuksiin. Esitys on tehty virkatyönä. Esityksen valmistelun yhteydessä on neuvoteltu uudistuksen kohteena olevan henkilöstön edustajien kanssa.

5. Muita esitykseen liittyviä seikoja

Maataloustuen jako- ja valvontatehtävien hoitamisesta annettua lakia (88/71) ollaan uudistamassa samanaikaisesti maatilahallinnon organisoiminnin kanssa. Sitä koskeva hallituksen esitys laiksi maaseutuelinkeinoiden tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä perustuu pitkälti voimassa olevaan lakiin ja siinä on otettu huomioon valmisteilla olevat organisaatiomuutokset.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki maaseutuelinkeinohallinnosta

1 §. *Alue- ja paikallishallinto.* Pykälässä säädettäisiin maaseutuelinkeinujen aluehallinnosta ja paikallishallinnosta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että aluehallintoa hoitaisivat maaseutuelinkeinopiirit maa- ja metsätalousministeriön johdon ja valvonnan alaisina tulosvastuullisina yksikköinä. Maaseutuelinkeinopiirit perustettaisiin yhdistämällä maaseutupiirit ja kalastuspiirit. Ministeriö määräisi niiden toimialueet. Lähinnä kalastuspiirien läänijakoa noudattavista toimialueista johtuen maaseutuelinkeinopiirien toimialueet voisivat tarvittaessa vaihdella tehtävien mukaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin maaseutuelinkeinujen paikallishallinnosta. Sitä hoitaisivat muun kuin kalataloushallinnon osalta kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset siten kuin maaseutuelinkeinon hallinnosta kunnissa annetussa laissa (1558/91) säädetään. Sen sijaan kalastusalueista säädetään edelleen kalastuslaissa.

2 §. *Maaseutuelinkeinopiirien tehtävät.* Pykälässä säädettäisiin maaseutuelinkeinopiirien tehtävistä. Piirit huolehtisivat toimialueellaan maatalouden, kalatalouden sekä niihin liittyvien maaseutuelinkeinon kehittämistä ja sopeuttamisesta yhteiskunnan muuhun kehitykseen. Maa- ja metsätalousministeriön alaisina yksikköinä maaseutuelinkeinopiirien tulisi toiminnassaan toteuttaa myös ministeriön määrittämiä tulostavoitteita.

Pykälän 2 momentin mukaan maaseutuelinkeinopiirien suoritettavaksi voidaan vastedes säätää tai määrätä sellaisia tehtäviä, jotka soveltuvat niiden hoidettaviksi. Maaseutuelinkeinopiirien olisi suoritettava myös ne selvitys- ja seurantatehtävät, jotka maa- ja metsätalousministeriö tai sen tietopalvelukeskus taikka kasvintuotannon tarkastuskeskus tai eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos ministeriön määräämällä tavalla niille antavat. Tällaiset toimeksiannot liittyisivät ministeriön osalta esimerkiksi tulosohjaukseen ja tietopalvelukeskuksen osalta esimerkiksi toimintojen määrälliseen seurantaan sekä kasvintuotannon tarkastuskeskuksen osalta kasvitauteja koskeviin kartoituksiin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin maaseu-

tuelinkeinopiirien suoritettavaksi ne tehtävät, jotka ennen ehdotetun lain voimaantuloa on muussa laissa ja asetuksessa tai sen nojalla säädetty tai määrätty maaseutupiirien ja kalastuspiirien tehtäväksi.

3 §. *Tarkemmat säännökset.* Asetuksella on tarkoitus säätää muun muassa asioiden ratkaisemisesta maaseutuelinkeinopiireissä. Ratkaisulta kalataloutta koskevista asioista olisi asetuksella säädettävällä tavalla johtavalla kalastusbiologilla tai hänen sijaisellaan ja muilla kalatalousasiantuntijoilla.

4 §. *Voimaantulo.* Pykälän 1 momentti sisältää lain voimaantulosäännöksen ja 2 momentti säännöksen maatilahallinnosta annetun lain (1236/90) kumoamisesta.

Pykälän 3 momentin nojalla on tarkoitus ryhtyä toimenpiteisiin lain täytäntöönpanemiseksi jo ennen sen voimaantuloa.

5 §. *Tehtävien hoitaminen.* Maa- ja metsätalousministeriön käsiteltäväksi tulisivat ennen ehdotetun lain voimaantuloa maatilahallitukselle säädetyt tai määrättyt tehtävät siltä osin kuin niitä ei säädettäisi maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen, kasvintuotannon tarkastuskeskuksen, maaseutuelinkeinon valituslautakunnan, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tai maatalouden tutkimuskeskuksen tehtäviksi.

6 §. *Siirtymäsäännös.* Pykälässä säädettäisiin eräistä maatilahallinnon suoritteista perittävistä maksuista annetun asetuksen (914/91) soveltamisesta ehdotetun lain voimaantulon jälkeen niissä virastoissa ja laitoksissa, joille maatalouden hallituksen hoitamat tehtävät siirtyvät.

7 §. *Virkojen siirtäminen ja muut järjelyt.* Pykälä sisältää valtuudet ehdotuksessa mainittujen virkojen siirtämiseen, lakkauttamiseen ja nimien muuttamiseen maa- ja metsätalousministeriön päätöksillä ottaen huomioon, mitä 3.2. kohdassa on ehdotettu henkilöstövaikutuksista.

1.2. Laki maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta

1—3 §. Pykälissä säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriön alaisen, tulosvastuullisen maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimialasta ja tehtävistä. Tietopalvelukeskus olisi luonteeltaan maa- ja metsätalous-

ministeriön hallinnonalan laskenta-, tilastointi- ja tietohallintotarpeita sekä maksuliikettä palveleva yksikkö.

Lakiehdotuksen 2 §:n 1 momentin nojalla tietopalvelukeskus voisi hoitaa maa- ja metsätalousministeriön ja sen hallinnonalan muiden virastojen ja laitosten talous-, henkilöstö- ja muita hallintotehtäviä siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Lakiehdotuksen 2 §:n 2 momentin mukaan tietopalvelukeskus suorittaisi maatilatalouden kehittämisrahaston maksuliike-, kirjanpito- ja perintätehtävät. Saman pykälän 3 momentissa mainittujen maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskukselle ehdotettujen tukitehtävien osalta eduskunnalle on tarkoitus antaa erikseen hallituksen esitys laiksi maaseutuelinkeinon tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä, jonka osalta viitataan kohdassa todettuun.

Lakiehdotuksen 3 §:n nojalla ministeriö asettaisi tietopalvelukeskuksen tulostavoitteet sekä antaisi sen suoritettavaksi erilaisia selvitys- ja muita toimeksiantotehtäviä.

4 §. Pykälässä säädetäisiin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen organisaation perusteista. Tietopalvelukeskusta johtaisi ylijohdaja. Tulohajauksen ja -johtamisen toteuttamiseksi on tarkoitus säätää tietopalvelukeskuksen toimintayksiköistä asetuksella tai sen nojalla määrätä niistä työjärjestyksellä.

5 §. Pykälässä on otettu huomioon, että maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksessa voi tulla tehtäväksi päätöksiä, joista täytyy olla muutoksenhakumahdollisuus. Tämän vuoksi lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan tietopalvelukeskuksen päätökseen haetaan valittamalla muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

6 §. Pykälän mukaan asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset lain täytäntöönpanosta.

7 §. Pykälän 1 momentti sisältää lain voimaantulosäännöksen ja 2 momentissa säädetäisiin eräistä maatilahallinnon suoritteista perittävistä maksuista annetun asetuksen soveltamisesta ehdotetun lain voimaantultua maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksessa siltä osin kuin sille siirtyisi maatilahallituksen hoitamia tehtäviä.

Pykälän 3 momentin nojalla on tarkoitus ryhtyä toimenpiteisiin lain täytäntöönpanemiseksi jo ennen sen voimaantuloa.

Pykälän 4 momentti sisältää viittaussäännöksen esitykseen sisältyvään lakiehdotukseen

maaseutuelinkeinohallinnosta, koska on tarkoitus, että lakkautettavan maatilahallituksen virkoja siirretään myös maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen viroiksi.

8 §. Lakiehdotuksen 8 §:n 1 momentissa säädetäisiin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen niistä tehtävistä, jotka ennen ehdotetun lain voimaantuloa ovat kuuluneet maatilahallitukselle maatilatilastosta annetun lain (675/75) ja maataloushallinnon maatilarekisteristä annetun lain (1077/89) mukaan. Samalla määriteltäisiin, mitä vastedes tarkoitetaan mainitulla maataloushallinnolla.

Lisäksi 8 §:n 2 momentissa säädetäisiin tietopalvelukeskuksen suoritettavaksi maatilahallitukselle kuuluneet lainoitukseen, avustuksiin ja kauppahintasaamisiin liittyvät maaseutuelinkeinolain (1295/90), porotalouslain (161/90), luontaiselinkeinolain (610/84), kolttolain (611/84), maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain (1031/86), maatilalain (188/77), maankäyttö-, perusluotto-, porotila- ja asutuslainsäädännön sekä muidenkin säännösten ja määräysten mukaiset teknisluonteiset tehtävät.

Lakiehdotuksen 8 §:n 3 momentin nojalla tietopalvelukeskus suorittaisi kiintiö-, vientikustannus- ja vastaavien maksujen määräämiseen ja kantoon liittyviä tehtäviä sen mukaan kuin maa- ja metsätalousministeriö niitä sille siirtäisi.

1.3. Laki kasvintuotannon tarkastuskeskuksesta

1 ja 2 §. Pykälissä säädetäisiin maa- ja metsätalousministeriön alaisen kasvintuotannon tarkastuskeskuksen toimialasta ja tehtävistä. Ehdotuksen 2 §:n nojalla ministeriö asettaisi tarkastuskeskuksen tulostavoitteet sekä antaisi sen suoritettavaksi erilaisia selvitys- ja muita toimeksiantotehtäviä. Tarkoitus on, että tarkastuskeskukselle voitaisiin vastedes säätää tai määrätä muitakin tehtäviä, jotka soveltuvat sen hoidettaviksi.

3 ja 4 §. Pykälissä säädetäisiin tarkastuskeskuksen organisaatiosta ja sitä avustavista viranomaisista. Lakiehdotuksen 3 §:n mukaan tarkastuskeskusta johtaisi ylijohdaja. Tarkastuskeskuksen toimintayksiköistä on tarkoitus säätää asetuksella tai sen nojalla määrätä niistä työjärjestyksellä. Lakiehdotuksen 4 §:n mukaan tarkastuskeskus voisi tarkastus- ja valvontatehtävissä edelleen käyttää apunaan maaseutuelin-

keinopiirejä maa- ja metsätalousministeriön määräämällä tavalla ja myös kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisia sekä muita ulkopuolisia henkilöitä sen mukaan kuin erikseen säädetään.

5 §. Pykälässä varataan mahdollisuus tarkastuskeskukselle ottaa vastaan lahjoituksia tutkimustoimintaa varten.

6 §. Lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan kasvintuotannon tarkastuskeskuksen päätökseen haetaan valittamalla muu-
tosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

7 §. Pykälässä valtuutettaisiin antamaan ase-
tuksella tarkemmat säännökset lain täytän-
töönpanosta.

8 §. Pykälän 1 momentti sisältää lain voi-
maantulosäännöksen ja 2 momentissa säädet-
täisiin ehdotuksessa mainittujen maksuasetus-
ten soveltamisesta ehdotetun lain voimaantul-
tua kasvintuotannon tarkastuskeskuksessa siltä
osin kuin sille siirtyisi maatilahallituksen sekä
valtion siementarkastuslaitoksen ja maatalous-
kemian laitoksen hoitamia tehtäviä.

Pykälän 3 momentin nojalla on tarkoitus
ryhtyä toimenpiteisiin lain täytäntöönpanemi-
seksi jo ennen sen voimaantuloa.

Pykälän 4 momentissa viitataan virkojen
siirtämisen osalta esitykseen sisältyvään lakiehd-
dotukseen maaseutuelinkeinohallinnosta, koska
lakkautettavan maatilahallituksen virkoja siir-
rettäisiin myös kasvintuotannon tarkastuskes-
kuksen viroiksi.

9 §. Lakiehdotuksen 9 §:ssä säädetäisiin tar-
kastuskeskuksen niistä tehtävistä, jotka ennen
ehdotetun lain voimaantuloa ovat kuuluneet
pykälässä mainittujen eri lakien mukaan maa-
tilahallitukselle ja siihen kuuluville valtion sie-
mentarkastuslaitokselle ja maatalouskemian
laitokselle.

1.4. Laki eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksesta

1 ja 2 §. Pykälissä säädetäisiin maa- ja met-
sätalousministeriön alaisen eläinlääkintä- ja
elintarvikelaitoksen toimialasta ja tehtävistä.
Ehdotuksen 2 §:n nojalla ministeriö asettaisi
eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tulosta-
voitteet. Ministeriö tai sen eläinlääkintöosasto
voisivat antaa laitoksen suoritettavaksi erilaisia
selvitys- ja muita toimeksiantotehtäviä. Tarkoi-
tus on, että eläinlääkintä- ja elintarvikelaitok-
selle voitaisiin säätää tai määrätä myöhemmin

muitakin tehtäviä, jotka soveltuvat sen hoidet-
taviksi.

3 §. Pykälässä säädetäisiin eläinlääkintä- ja
elintarvikelaitoksen organisaation perusteista.
Laitosta johtaisi ylijohdaja. Tulosohjauksen ja
-johtamisen mahdollistamiseksi on tarkoitus,
että laitoksen toimintayksiköistä säädetään ase-
tuksella tai sen nojalla niistä määrätään työjär-
jestyksellä.

4 §. Tutkimustehtävissä eläinlääkintä- ja
elintarvikelaitos voisi edelleenkin tehdä yhteis-
työ- ja muita sopimuksia sekä käyttää asian-
tuntijoita.

5 §. Pykälässä varataan edelleen mahdolli-
suus eläinlääkintä- ja elintarvikelaitokselle ot-
taa vastaan lahjoituksia tutkimustoimintaa ven-
ten.

6 §. Lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös,
jonka mukaan eläinlääkintä- ja elintarvikelai-
toksen päätökseen haetaan valittamalla muu-
tosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

7 §. Pykälässä valtuutettaisiin antamaan ase-
tuksella tarkemmat säännökset lain täytän-
töönpanosta.

8 §. Pykälän 1 momentti sisältää lain voi-
maantulosäännöksen ja 2 momentissa säädet-
täisiin valtion eläinlääketieteellisestä laitoksesta
annetun lain (937/84) kumoamisesta.

Pykälän 3 momentin nojalla on tarkoitus
ryhtyä toimenpiteisiin lain täytäntöönpanemi-
seksi jo ennen sen voimaantuloa.

9 §. Pykälän 1 momentissa säädetäisiin eh-
dotuksessa mainittujen maksuasetusten sovelta-
misesta ehdotetun lain voimaantultua eläinlää-
kintä- ja elintarvikelaitoksessa siltä osin kuin
sille siirtyisi nykyisin valtion eläinlääketieteelli-
sen laitoksen ja valtion maitovalmisteiden tar-
kastuslaitoksen hoitamia tehtäviä.

Pykälän 2 momentti sisältää valtuuden eh-
dotuksessa mainittujen virkojen siirtämiseen ja
lakkauttamiseen maa- ja metsätalousministe-
riön päätöksellä.

10 §. Lakiehdotuksen 10 §:ssä säädetäisiin
eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen niistä teh-
tävistä, jotka ennen ehdotetun lain voimaantu-
loa ovat kuuluneet valtion eläinlääketieteellisen
laitoksen sekä pykälässä mainittujen eri lakien
mukaan maatilahallituksen ja siihen kuuluvan
valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksen
tehtäviksi.

1.5. Laki maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta

1 §. *Käsiteltävät asiat.* Maa- ja metsätalousministeriön yhteyteen perustettavaksi ehdotetun maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan käsiteltäväksi on tarkoitus antaa ne muutoksenhakuasiat, joihin haetaan valittamalla muutosta maaseutuelinkeinopiirien, metsälautakuntien, riistanhoitopiirien, riistanhoitoyhdistysten ja kalastuksen hintatukilautakunnan päätöksiin. Ehdotettu valituslautakunta toimisi muutoksenhakuelimenä myös kunnanhallituksen päätöksiin vesakontorjunta-aineen lentolevitystä koskevissa asioissa. Lisäksi valituslautakunnalta olisi haettava muutosta lääninhallitusten ja muiden eläinlääkintähuoltoviranomaisten sellaisiin päätöksiin, joista lain tai ennen ehdotetun lain voimaantuloa annetun asetuksen nojalla valitetaan maa- ja metsätalousministeriölle tai sen eläinlääkintöosastolle.

2 §. *Kokoonpano.* Lautakunnan oikeudellisen asiantuntemuksen varmistamiseksi ehdotetaan, että sen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulisi olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittaneita. Puheenjohtajan tulisi lisäksi olla perehtynyt tuomarin tehtäviin tai hallintolainkäyttöön. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja voisivat olla päätoimisia. Lisäksi lautakuntaan kuuluisi käsiteltävän asian mukaan vaihtuva asiantuntijajäsen.

3 §. *Jäsenten määrääminen.* Maa- ja metsätalousministeriö määräisi viiden vuoden toimikaudeksi kerrallaan puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan ja tälle yhden tai useamman sijaisen. Maa- ja metsätalousministeriö määräisi ministeriön virkamiehistä vaihtuvan asiantuntijajäsenen. Nämä olisivat yleensä asianomaisten ministeriön osastojen johtavia virkamiehiä.

4 §. *Asian käsittely.* Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnassa toimisivat esittelijöinä maa- ja metsätalousministeriön tehtäviin määräämät ministeriön virkamiehet. Lautakunta voisi asian selvittämiseksi toimittaa suullisen käsittelyn sekä katselmuksen. Lautakunta olisi päätösvaltainen täysilukuisena. Asian käsittelyssä valituslautakunnassa noudatettaisiin muutoin soveltuvin osin laillista oikeudenkäyntijärjestystä. Muusta asiain käsittelystä on tarkoitus säätää asetuksella.

5 §. *Lautakunnan sihteeri.* Lautakunnalla voisi olla päätoiminen, oikeustieteen kandidaatin tai varanotaarin tutkinnon suorittanut sihteeri,

jonka määräisi maa- ja metsätalousministeriö. Sanotun ministeriön velvollisuudesta avustaa valituslautakuntaa sen tehtävien suorittamisessa säädettäisiin tarkemmin asetuksella.

6 §. *Todistajan ja asiantuntijan kustannusten korvaaminen.* Ehdotetun säännöksen nojalla on mahdollista suorittaa lautakunnassa kuulluille todistajille ja asiantuntijoille korvaus valtion varoista.

7 §. *Muutoksenhaku.* Lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan lautakunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimmalle hallinto-oikeudelle, jollei valittamista ole jonkin asian osalta lailla tai asetuksella kielletty tai jollei valittaminen edellytä ensin valituslupaa.

8 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälässä valtuutettaisiin antamaan asetuksella tarkemmat säännökset maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta.

9 §. *Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset.* Pykälän 1 momentti sisältää lain voimaantulosäännöksen. Pykälän 2 momentissa on tarkoituksena, että se, mitä ennen ehdotetun lain voimaantuloa on säädetty maatilahallituksesta tai lakiehdotuksen 1 §:ssä tarkoitetuissa asioissa maa- ja metsätalousministeriöstä ja sen eläinlääkintöosastosta muutoksenhakuviranomaisena, koskisi aikaisemman lainsäädännön estämättä ehdotuksessa tarkoitettua valituslautakuntaa.

1.6. Laki kalastuslain 86 ja 87 §:n muuttamisesta

86 §. Ehdotetusta maaseutupiirien ja kalastuspiirien yhdistämisestä johtuen on tarpeellista muuttaa vastaavasti myös kalastuslain (286/82) säännöksiä siltä osin kuin on kysymys kalastuspiirin lainsäädännöllisestä perustasta. Tämän vuoksi ehdotetaan, että kalastusalueiden toiminnan ohjaamista ja valvontaa sekä muita kalastuslaissa säädettyjä kalataloushallinnon alaan kuuluvia tehtäviä hoitaisivat maa- ja metsätalousministeriön alaiset maaseutuelinkeinopiirit. Niistä on tarkoitettu säädettäväksi ehdotetussa laissa maaseutuelinkeinohallinnosta.

87 §. Tarkoitus on, että perustettavaksi ehdotetut maaseutuelinkeinopiirit huolehtisivat kalastuspiireille kalastuslaissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädetyistä tehtävistä. Lisäksi maaseutuelinkeinopiirien tulisi huoleh-

tia valtiolle kuuluvasta kalataloushallinnosta toimialueellaan sekä niistä tehtävistä, jotka voimassa olevassa kalastuslain 87 §:ssä säädetään kalastuspiirien tehtäviksi. Kalastuspiireistä annettu asetus (291/89) kumottaisiin maaseutuelinkeinohallinnosta ehdotetun lain nojalla annettavalla asetuksella.

Voimaantulosäännös. Säännöksen 1 momentti koskee lain voimaantuloa ja 2 momentin nojalla on tarkoitus ryhtyä toimenpiteisiin lain täytäntöönpanemiseksi jo ennen sen voimaantuloa.

1.7. Laki maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain muuttamisesta

2 §. Maatilahallituksen ehdotetun lakkauttamisen vuoksi on tarpeellista uudistaa myös maatilatalouden kehittämisrahastoa koskevia säännöksiä lähinnä rahastoa koskevan päätöksenteon osalta. Maatilahallituksen apuna ollut neuvottelukunta lakkaisi olemasta ja sen sijaan ehdotetaan maa- ja metsätalousministeriön yhteyteen tulevaa kehittämisrahastoa hoitavaksi toimielimeksi perustettavaksi johtokunta. Valtioneuvosto nimittäisi johtokunnan, jonka kokoonpanosta ja toimikaudesta on tarkoitus säätää asetuksella siten, että johtokunnan toimikausi olisi kolme vuotta, puheenjohtajana toimisi maa- ja metsätalousministeriön maatalousosaston osastopäällikkö ja muiden jäsenten lukumäärä voisi olla enintään kahdeksan. Johtokunnalle kuuluvista tehtävistä ehdotetaan säädettäväksi lain tasolla.

Koska maatilatalouden kehittämisrahasto tulisi maa- ja metsätalousministeriön yhteyteen, ehdotetaan, että rahaston hallintoa hoitaisi muulta kuin 2 momentissa tarkoitelta osin sanottu ministeriö siten kuin asetuksella tarkemmin säädettäisiin. Kehittämisrahaston kirjanpitoa ja maksuliikettä hoitaisi maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus siten kuin erikseen säädetään.

4 §. Maatilatalouden kehittämisrahaston vuotuisen käyttösuunnitelman vahvistaminen ehdotetaan siirrettäväksi valtioneuvostolta maa- ja metsätalousministeriölle.

5 §. Muutoksen tarkoituksena on, että eduskunta valtioneuvoston asemesta asunto-olojen kehittämisrahaston tapaan päättäisi valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä varojen mahdollisesta siirrosta valtiovarastoon.

7 §. Tarkemmat säännökset lain täytäntöönpanosta ehdotetaan annettavaksi asetuksella. Voimassa olevan lain mukaan tarkemmat määräykset asiasta antaa valtioneuvosto.

Voimaantulosäännös. Säännöksen 1 momentti koskee lain voimaantuloa ja 2 momentissa on tarkoituksena, että ehdotuksessa mainittuja säännöksiä sovelletaan ensimmäisen kerran rahaston tilipäätökseen ja toimintaan vuodelta 1993. Säännöksen 3 momentin nojalla on tarkoitus ryhtyä toimenpiteisiin lain täytäntöönpanemiseksi jo ennen sen voimaantuloa.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset ehdotettujen lakien täytäntöönpanosta on tarkoitus antaa kunkin lain nojalla erikseen annettavilla asetuksilla. Luonnokset asetuksiksi tullaan toimittamaan eduskunnan käytettäväksi asiaa valmisteltaessa.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993. Lailla maaseutuelinkeinohallinnosta ehdotetaan kumottavaksi maatilahallinnosta annettu laki (1236/90). Lisäksi lailla eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksesta ehdotetaan kumottavaksi valtion eläinlääketieteellisestä laitoksesta 21 päivänä joulukuuta 1984 annettu laki (937/84).

Lakien täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin tulisi voida ryhtyä ennen lakien voimaantuloa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**maaseutuelinkeinohallinnosta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Alue- ja paikallishallinto

Maaseutuelinkeinojen aluehallintoa hoitavat maa- ja metsätalousministeriön johdon ja valvonnan alaisina maaseutuelinkeinopiirit. Niiden toimialueet määrää maa- ja metsätalousministeriö. Toimialueet voivat tarvittaessa vaihdella tehtävien mukaan.

Maaseutuelinkeinojen paikallishallintoa hoitavat muun kuin kalataloushallinnon osalta kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa annetussa laissa (1558/91) säädetään.

Kalastusalueista säädetään kalastuslaissa (286/82).

2 §

Maaseutuelinkeinopiirien tehtävät

Maaseutuelinkeinopiirit huolehtivat toimi-alueellaan maatilatalouden ja kalatalouden, jollei kalastuslaista (503/51) muuta johdu, sekä niihin liittyvien maaseutuelinkeinojen kehittämisestä ja sopeuttamisesta yhteiskunnan muuhun kehitykseen. Maaseutuelinkeinopiirien tulee toiminnassaan toteuttaa maa- ja metsätalousministeriön asettamia tavoitteita.

Maaseutuelinkeinopiirit suorittavat ne tehtävät, jotka säädetään tai määrätään niiden hoidettaviksi. Maaseutuelinkeinopiirien on lisäksi suoritettava ne tehtävät, jotka maa- ja metsätalousministeriö niille määrää. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, kasvintuotannon tarkastuskeskus ja eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos voivat maa- ja metsätalousministeriön määräämällä tavalla käyttää apunaan maaseutuelinkeinopiirejä selvitys- ja seurantatehtävissä.

Maaseutuelinkeinopiirit suorittavat myös ne tehtävät, jotka ennen tämän lain voimaantuloa on muussa laissa tai asetuksessa säädetty tai niiden nojalla määrätty maaseutupiirien ja kalastuspiirien tehtäviksi.

3 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset maaseutuelinkeino-

piireistä ja muusta tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

4 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1993.

Tällä lailla kumotaan maatilahallinnosta 28 päivänä joulukuuta 1990 annettu laki (1236/90).

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen lain voimaantuloa.

5 §

Tehtävien hoitaminen

Maa- ja metsätalousministeriö suorittaa ne tehtävät, jotka ennen tämän lain voimaantuloa on säädetty tai määrätty maatilahallituksen tehtäviksi, jollei niiden suorittamisesta säädetä toisin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta annetussa laissa (/), kasvintuotannon tarkastuskeskuksesta annetussa laissa (/), eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksesta annetussa laissa (/), maatalouden tutkimuskeskuksesta annetussa laissa (/) ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetussa laissa (/).

6 §

Siirtymäsäännös

Mitä eräistä maatilahallinnon suoritteista perittävistä maksuista annetussa asetuksessa (914/91) säädetään suoritteesta maksun perivästä viranomaisesta, koskee tämän lain voimaantultua soveltuvin osin maa- ja metsätalousministeriötä, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskusta, kasvintuotannon tarkastuskeskusta, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitosta ja maatalouden tutkimuskeskusta 30 päivään kesäkuuta 1993 saakka, jollei sitä erikseen tätä ennen kumota.

7 §

Virkojen siirtäminen ja muut järjestelyt

Maatilahallituksen virat siirretään maa- ja metsätalousministeriön, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen, kasvintuotannon tarkastuskeskuksen, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen ja maatalouden tutkimuskeskuksen sekä maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan viroiksi, jollei virkaa lakkauteta. Samalla tavalla maa- ja metsätalousministeriön virkoja voidaan siirtää maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen viroiksi. Sen estämättä, mitä valtion virkamieslain 8 §:ssä säädetään, virkojen siirtämiseen ei tarvita asianomaisten virkamiesten suostumusta. Virat voidaan täyttää ja lakkautettavan viran haltija voidaan siirtää soveltuvaan virkaan sitä haetavaksi julistamatta. Tässä momentissa tarkoi-

tetut virat, valtion virkamieslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuja virkoja lukuun ottamatta, siirretään ja lakkautetaan maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä.

Maatilahallinnon uudelleen järjestelyyn liittyvänä toimenpiteenä voidaan valtion talousarvion mukaisesti maa- ja metsätalousministeriön valtion virkamieslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettujen virkojen, joita järjestely koskee, nimet muuttaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä.

Maaseutupiirien ja kalastuspiirien virat siirretään maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä määrättävän maaseutuelinkeinopiirin viroiksi. Virkojen siirtämiseen ei tarvita asianomaisten virkamiesten suostumusta. Maaseutupiirin piiripäällikkö jatkaa maaseutuelinkeinopiirin piiripäällikkönä.

2.

Laki**maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Toimiala ja tehtävät

1 §

Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus on maa- ja metsätalousministeriön alainen palveluyksikkö, jonka tehtävänä on:

- 1) tuottaa ja julkaista virallista maatilatilastoa;
- 2) tuottaa maaseutuelinkeinojen tilastointiin ja tietohuoltoon liittyviä palveluja;
- 3) kehittää ja ylläpitää maataloushallinnon maatilarekisteriä; sekä
- 4) tuottaa tietohallinnon asiantuntijapalveluja maa- ja metsätalousministeriölle ja sen alaiselle hallinnolle.

2 §

Tietopalvelukeskus voi hoitaa, sen estämättä mitä muulla lailla tai lain nojalla ennen tämän lain voimaantuloa on säädetty, maa- ja metsätalousministeriön ja sen hallinnonalan muiden virastojen ja laitosten talous-, henkilöstö- ja muita hallintotehtäviä siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Tietopalvelukeskus suorittaa maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/66) mukaiset rahaston maksuliike-, kirjanpito- ja perintätehtävät.

Lisäksi tietopalvelukeskuksesta on voimassa, mitä maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetussa laissa (/) erikseen säädetään tai sen nojalla määrätään.

3 §

Tietopalvelukeskuksen tulee toiminnassaan toteuttaa maa- ja metsätalousministeriön asettamia tavoitteita sekä suorittaa sen erikseen antamat selvitys-, tutkimus- ja seurantatoimeksiannot.

Organisaatio

4 §

Tietopalvelukeskusta johtaa ylijohtaja. Tietopalvelukeskuksen toimintayksiköistä sääde-

tään asetuksella tai sen nojalla määrätään työjärjestyksellä.

Muutoksenhaku

5 §

Muutosta tietopalvelukeskuksen päätökseen haetaan, jollei lailla tai asetuksella toisin säädetä, valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

Tarkemmat säännökset

6 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

7 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1993.

Mitä eräistä maatilahallinnon suoritteista perittävistä maksuista annetussa asetuksessa (914/91) säädetään suoritteesta maksua perivästä viranomaisesta, koskee tämän lain voimaantuloa soveltuvien osin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskusta 30 päivään kesäkuuta 1993 saakka, jollei sitä erikseen tätä ennen kumota.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä toimenpiteisiin tietopalvelukeskuksen virkojen täyttämiseksi sekä muihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tietopalvelukeskuksen toiminnan aloittamiseksi lain tullessa voimaan.

Tietopalvelukeskukseen siirrettävien virkojen

osalta on voimassa, mitä maaseutuelinkeinohallinnosta annetussa laissa (/) säädetään.

8 §

Tietopalvelukeskuksen tulee suorittaa maatilatilastosta annetun lain (675/75) ja maataloushallinnon maatilarekisteristä annetun lain (1077/89) sekä niiden nojalla annettujen säännösten mukaan maatilahallitukselle ennen tämän lain voimaantuloa kuuluneet tehtävät. Mitä viimeksi mainitussa laissa säädetään maataloushallinnosta tarkoittaa vastedes maa- ja metsätalousministeriötä, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskusta, kasvintuotannon tarkastuskeskusta, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitosta, maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaa, maaseutuelinkeinopiirejä sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisia.

Lisäksi tietopalvelukeskus suorittaa maatilahallitukselle kuuluneet eri säännösten ja määräysten mukaisten lainojen ja avustusten sekä lainojen hoitopalkkioiden ja korkohyvitysten maksatuksen ja takaisinperinnän sekä valtion kauppahintasaamisten perinnän samoin kuin mainittuihin toimenpiteisiin liittyvät valtion edun valvontatehtävät sekä velkakirjoihin ja takausten hoitoon liittyvät tehtävät.

Maa- ja metsätalousministeriö voi siirtää maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annetun lain (569/84), meijerikohtaisesta kiintiömaksusta annetun lain (1303/88), maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain (1062/90), erikoiskasvien markkinoimismaksusta annetun lain (978/91) ja suurilta kana- ja sikatalousyrityksiltä kannettavista markkinoimismaksuista annetun lain (1038/78) nojalla maatilahallitukselle kuuluneet maksujen määräämiseen ja kantoon liittyvät tehtävät tai osan niistä tietopalvelukeskukselle.

3.

Laki**kasvintuotannon tarkastuskeskuksesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Toimiala ja tehtävät

1 §

Maatalouden tuotantopanosten ja kasviperäisten maataloustuotteiden tuotannon sekä niiden laadun ja käyttökelpoisuuden tarkastusta ja valvontaa sekä kasvintuhoojien torjuntaa varten on maa- ja metsätalousministeriön alainen kasvintuotannon tarkastuskeskus.

2 §

Tarkastuskeskuksen tulee toiminnassaan toteuttaa maa- ja metsätalousministeriön asettamia tavoitteita sekä suorittaa ne tehtävät, jotka säädetään tai määrätään sen hoidettaviksi. Tarkastuskeskuksen tulee lisäksi suorittaa ne selvitys-, tutkimus-, seuranta- ja suunnittelutoimeksiannot, jotka maa- ja metsätalousministeriö sille antaa.

Organisaatio

3 §

Tarkastuskeskusta johtaa ylijohtaja. Tarkastuskeskuksen toimintayksiköistä säädetään asetuksella tai sen nojalla määrätään työjärjestyksellä.

4 §

Tarkastuskeskus voi maa- ja metsätalousministeriön määräämällä tavalla käyttää apunaan tarkastus- ja valvontatehtävissä maaseutuelinkeinopiirejä sekä, sen mukaan kuin muussa laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa erikseen säädetään, kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisia ja myös muita tarkastuskeskuksen ulkopuolisia henkilöitä.

Lahjoitusten vastaanottaminen

5 §

Tarkastuskeskus voi ottaa vastaan lahjoituksia tutkimustoimintaa varten.

Muutoksenhaku

6 §

Muutosta tarkastuskeskuksen päätökseen

haetaan, jollei toisin säädetä, valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

Tarkemmat säännökset

7 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

8 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1993.

Mitä valtion siementarkastuslaitoksen tarkastusmaksuista annetussa asetuksessa (514/85), valtion maatalouskemian laitoksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa asetuksessa (1326/87), kasvintarkastuksesta perittävistä maksuista annetussa asetuksessa (1134/87) sekä rehujen ja lannoitteiden tarkastuksesta suoritettavista maksuista ja palkkioista annetussa asetuksessa (37/88) säädetään valtion siementarkastuslaitoksesta, valtion maatalouskemian laitoksesta ja maatilahallituksesta, koskee tämän lain voimaantultua kasvintuotannon tarkastuskeskusta 30 päivään kesäkuuta 1993 saakka, jollei niitä erikseen tätä ennen kumota.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä toimenpiteisiin tarkastuskeskuksen virkojen täyttämiseksi sekä muihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tarkastuskeskuksen toiminnan aloittamiseksi lain tullessa voimaan.

Kasvintuotannon tarkastuskeskukseen siirrettävien virkojen osalta on voimassa, mitä maaseutuelinkeinohallinnosta annetussa laissa (/) säädetään.

9 §

Tarkastuskeskuksen tulee suorittaa ne tehtävät, jotka ennen tämän lain voimaantuloa on säädetty tai määrätty maatilahallituksen ja sen laitosten tehtäviksi, jollei maaseutuelinkeinojen

valituslautakunnasta annetussa laissa (/) tai seuraavissa laeissa ja niiden nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä toisin säädetä: rehulaki (376/86), lannoitelaki (377/86), torjunta-ainelaki (327/69), siementavaran kaupasta annettu laki (669/75), kasvinjalostustoiminnan edistämisestä annettu laki (896/77), nurmikasvien kylvösiemenhuollon turvaamisesta annettu laki (566/86), hukkakauran torjunnasta annettu laki (178/76), viljakauppalaki

(580/78), kasvinsuojelulaki (127/81), metsänviljelyaineiston kaupasta annettu laki (684/79), taimiaineistolaki (663/91), siemenperunakeskuksen suojavyöhykkeestä annettu laki (1010/88) ja kemikaalilaki (744/89).

Lisäksi tarkastuskeskuksen tulee suorittaa ne kasvituotteita koskevat tehtävät, jotka on annettu maatilahallitukselle elintarvikelain (526/41) nojalla.

4.

Laki

eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Toimiala ja tehtävät

1 §

Eläintautien tutkimusta ja seurantaa, eläinten terveydentilan edistämistä sekä eläimistä saatavien elintarvikkeiden laadun ja turvallisuuden tutkimusta, tarkastusta ja valvontaa varten on maa- ja metsätalousministeriön alainen eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos.

2 §

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tulee toiminnassaan toteuttaa maa- ja metsätalousministeriön asettamia tavoitteita ja suorittaa ne tehtävät, jotka säädetään tai määrätään sen hoidettaviksi. Laitoksen tulee lisäksi suorittaa ne selvitys-, tutkimus- ja seurantatoimeksiantot, jotka maa- ja metsätalousministeriö tai sen eläinlääkintöosasto sille antaa.

Organisaatio

3 §

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitosta johtaa ylijohtaja. Laitoksen toimintayksiköistä säädetään asetuksella tai sen nojalla määrätään työjärjestyksellä.

Asiantuntijat ja yhteistyösopimukset

4 §

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos voi talous-

arvion rajoissa käyttää asiantuntijoita sekä tehdä sopimuksia laitoksen toimialaan kuuluvien tutkimustehtävien suorittamisesta ja yhteistyösopimuksia muiden laitoksen toimialaan kuuluvaa tutkimustyötä tekevien laitosten ja korkeakoulujen kanssa yhteisten tutkimusohjelmien toteuttamisesta.

Lahjoitusten vastaanottaminen

5 §

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos voi ottaa vastaan lahjoituksia tutkimustoimintaa varten.

Muutoksenhaku

6 §

Muutosta eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen päätökseen haetaan, jollei siitä toisin säädetä, valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

Tarkemmat säännökset

7 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

8 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1993.

Tällä lailla kumotaan valtion eläinlääketieteellisestä laitoksesta 21 päivänä joulukuuta 1984 annettu laki (937/84).

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen tämän lain voimaantuloa.

9 §

Mitä valtion eläinlääketieteellisen laitoksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa asetuksessa (567/86) säädetään valtion eläinlääketieteellisestä laitoksesta ja mitä valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa asetuksessa (513/85) säädetään valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksesta, koskee tämän lain voimaantuloa eläinlääkintä- ja elintarvikelaitosta 30 päivään kesäkuuta 1993 saakka, jollei niitä erikseen tätä ennen kumota.

Valtion eläinlääketieteellisen laitoksen virat siirretään eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen viroiksi, jollei virkaa lakkauteta. Sen estämättä, mitä valtion virkamieslain 8 §:ssä säädetään, virkojen siirtämiseen ei tarvita asianomaisten virkamiesten suostumusta. Lakkautettavan viran haltija voidaan siirtää soveltuvaan kyseisen laitoksen virkaan sitä haettavaksi julistamatta. Maatilahallituksen virkojen siirtämisestä vastaavasti eläinlääkintä- ja elintarvikelaitokseen

säädetään maaseutuelinkeinohallinnosta annetun lain (/) 7 §:n 1 momentissa. Tässä momentissa tarkoitetut virat, valtion virkamieslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuja virkoja lukuun ottamatta, siirretään ja lakkautetaan maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä.

10 §

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos suorittaa ne tehtävät, jotka ennen tämän lain voimaantuloa on säädetty tai määrätty valtion eläinlääketieteellisen laitoksen tehtäväksi. Laitoksen tulee lisäksi suorittaa maatilahallituksen ja siihen kuuluneen valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksen tehtäviksi seuraavissa laeissa ja niiden nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä annetut tehtävät: eräiden maitovalmisteiden vienti- ja tuontitarkastuksesta annettu laki (35/81), kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta annettu laki (1009/84), eräistä elintarvikerasvoista annettu laki (1/79), elintarvikelaki (526/41) ja maidontarkastuslaki (558/46).

Lisäksi laitos suorittaa valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitokselle maataloustulolain (736/89) nojalla annettujen määräysten mukaan kuuluneet valvontatehtävät.

5.

Laki

maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Käsittävät asiat

Maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä toimii maaseutuelinkeinojen valituslautakunta. Valituslautakunnalta haetaan valittamalla muutosta päätöksiin, jotka seuraavat viranomaiset ja yhteisöt antavat:

- 1) maaseutuelinkeinopiiri;
- 2) metsälautakunta;
- 3) riistanhoitopiiri;
- 4) riistanhoitoyhdistys;

- 5) kalastuksen hintatukilautakunta;
- 6) kunnanhallitus vesakontorjunta-aineen lentolevitystä koskevassa asiassa; sekä

7) lääninhallitus ja muu eläinlääkintähuoltoviranomainen asiassa, josta lain tai ennen tämän lain voimaantuloa annetun asetuksen nojalla valitetaan maa- ja metsätalousministeriölle tai sen eläinlääkintöosastolle.

Valituslautakunta käsittelee vastaavasti myös ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain (200/66) 2 §:ssä mainitut asiat.

2 §

Kokoonpano

Valituslautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja käsiteltävän asian mukaan vaihtuva jäsen.

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut. Puheenjohtajan tulee lisäksi olla perehtynyt tuomarin tehtäviin tai hallintolainkäyttöön. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja voivat olla päätoimisia. Heille voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriössä muitakin tehtäviä.

Vaihtuvana jäsenenä toimii kulloinkin käsiteltäviin asioihin perehtynyt maa- ja metsätalousministeriön virkamies. Jäsenet toimivat tuomarin vastuulla.

3 §

Jäsenten määrääminen

Maa- ja metsätalousministeriö määrää viiden vuoden toimikaudeksi kerrallaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä tälle yhden tai useamman sijaisen.

Maa- ja metsätalousministeriö määrää, ketkä ministeriön virkamiehistä toimivat vaihtuvina jäseninä. Myös tarpeellinen määrä varajäseniä on tällöin määrättävä.

4 §

Asian käsittely

Valituslautakunta on päätösvaltainen täysilukuisena. Lautakunnassa asiat ratkaistaan esittelystä. Esittelijöinä toimivat maa- ja metsätalousministeriön tehtäviin määräämät kyseisen ministeriön virkamiehet.

Lautakunta voi asian selvittämiseksi toimittaa suullisen käsittelyn, jossa voidaan kuulla asianosaisia, todistajia, asiantuntijoita sekä vastaanottaa muuta selvitystä. Lisäksi lautakunta voi toimittaa myös katselmuksen.

Asian käsittelyssä lautakunnassa noudetaan muutoin soveltuvin osin laillista oikeudenkäyntijärjestystä.

Lautakunnan päätöksistä muille viranomaisille annettavista lausunnoista ja asioiden muusta käsittelystä säädetään asetuksella.

5 §

Lautakunnan sihteeri

Valituslautakunnalla voi olla päätoiminen

sihteeri, jonka määrää maa- ja metsätalousministeriö. Sihteerin tulee olla oikeustieteen kandidaatin tai varanotaarin tutkinnon suorittanut. Hänelle voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriössä muitakin tehtäviä.

Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii lautakunnan hallintopalveluista sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

6 §

Todistajan ja asiantuntijan kustannusten korvaaminen

Valituslautakunnan määräyksestä todistamaan saapuneelle todistajalle maksetaan korvaus valtion varoista sen mukaan kuin valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetussa laissa (666/72) säädetään. Myös muulle todistajalle voidaan maksaa sanotun lain mukainen korvaus, jos todistaminen on ollut tarpeen asian selvittämiseksi.

Asiantuntijalle maksetaan palkkio ja korvaus valtion varoista noudattaen soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 53 §:ssä säädetään.

7 §

Muutoksenhaku

Muutosta valituslautakunnan päätökseen haetaan, jollei toisin säädetä, valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

8 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetaan asetuksella.

9 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1993.

Mitä ennen tämän lain voimaantuloa on säädetty maatilahallituksesta sekä tämän lain 1 §:ssä tarkoitetuissa asioissa maa- ja metsätalousministeriöstä ja sen eläinlääkintöosastosta muutoksenhakuviranomaisena, koskee tämän lain voimaan tultua tässä laissa tarkoitettua valituslautakuntaa.

Tämän lain voimaan tullessa maatilahallituk-

sen sekä maa- ja metsätalousministeriön ja sen eläinlääkintöosaston käsiteltävinä olevat 1 §:ssä tarkoitetut asiat siirtyvät maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan käsiteltäviksi.

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen lain voimaantuloa.

6.

Laki

kalastuslain 86 ja 87 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/82) 86 §:n 1 momentti ja 87 § seuraavasti:

86 §

Kalastusalueiden toiminnan ohjaamista ja valvontaa sekä muita tässä laissa säädettyjä kalataloushallinnon alaan kuuluvia tehtäviä hoitavat maa- ja metsätalousministeriön alaiset maaseutuelinkeinopiirit, joista säädetään maaseutuelinkeinohallinnosta annetussa laissa (/).

87 §

Maaseutuelinkeinopiirin tehtävänä on huolehtia kalastuspiireille tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädettyistä tehtävistä. Lisäksi sen tulee:

- 1) huolehtia valtiolle kuuluvasta kalataloushallinnosta toimialueellaan;
- 2) avustaa kalastusalueita niiden järjestäytymistä ja toimintaa koskevissa asioissa;

3) antaa asiantuntija-apua kalastusalueille niiden ohjesääntöjä ja käyttö- ja hoitosuunnitelmia valmisteltaessa;

4) valvoa, että kalastusalueet toimivat lain ja ohjesääntönsä määräysten mukaisesti ja täyttävät niille kuuluvat tehtävät sekä tarpeen vaatiessa ryhtyä toimenpiteisiin puutteiden ja epäkohtien korjaamiseksi;

5) ohjata ja valvoa alueellista neuvontatyötä; sekä

6) käsitellä asiat, jotka koskevat yhteydenpitoa kalastusviranomaisten ja kalastusalueiden välillä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 1993.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

7.

Laki**maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatilatalouden kehittämisrahastosta 16 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain (657/66) 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentti sekä 5 ja 7 §,

näistä 2 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetussa laissa (555/80), sekä

lisätään lain 2 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetulla lailla, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Maatilatalouden kehittämisrahasto on maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä. Rahastoa hoitaa johtokunta, jonka nimittää valtioneuvosto. Johtokunnan kokoonpanosta ja toimikaudesta säädetään asetuksella. Johtokunnan tehtävänä on:

1) tehdä maa- ja metsätalousministeriölle ehdotus toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja mahdolliseksi valtion talousarvioksi rahastoa ja sen varoilla tuettavaa toimintaa koskevilta osin;

2) antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita rahaston varoilla tuettavaan toimintaan kuuluvissa ja niihin liittyvissä asioissa;

3) tehdä maa- ja metsätalousministeriölle ehdotus 4 §:ssä tarkoitetuksi käyttösuunnitelmaksi;

4) vastata siitä, että rahastolla on riittävä maksuvalmius;

5) vahvistaa rahaston johtosääntö;

6) hyväksyä ja allekirjoittaa rahaston tilinpäätös; sekä

7) antaa vuosittain maa- ja metsätalousministeriölle kertomus rahaston toiminnasta edellisenä kalenterivuotena.

Maatilatalouden kehittämisrahaston hallintoa hoitaa muilta kuin 2 momentissa tarkoituilta osin maa- ja metsätalousministeriö siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Kehittämisrahaston kirjanpitoa ja maksuliikettä hoi-

taa maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään.

4 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston vuotuisen käyttösuunnitelman vahvistaa maa- ja metsätalousministeriö. Käyttösuunnitelmassa on erikseen osoitettava varat sijoitus- ja kulutusmenoihin. Kulutusmenoihin luetaan ne menot, jotka kokonaan tai osittain jäävät lopullisiksi menoiksi.

5 §

Valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä voidaan päättää varojen siirrosta maatilatalouden kehittämisrahastosta valtiovarastoon.

7 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1993.

Tämän lain 2 §:n 2 momentin 5 ja 6 kohdan säännöksiä sovelletaan ensimmäisen kerran rahaston tilinpäätökseen ja toimintaan vuodelta 1993.

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen lain voimaantuloa.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Martti Pura*

6.

Laki

kalastuslain 86 ja 87 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/82) 86 §:n 1 momentti ja 87 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

86 §

Kalastusalueiden toiminnan ohjaamista ja valvontaa sekä muiden tässä laissa säädettyjen kalataloushallinnon alaan kuuluvien tehtävien suorittamista varten maa on jaettu kalastuspiireihin, joista kunkin alue käsittää yhden läänin alueen. Maa- ja metsätalousministeriön alaiset piiritoimistot toimivat asetuksella määrättävien maatalouspiirien maataloustoimistojen yhteydessä.

86 §

Kalastusalueiden toiminnan ohjaamista ja valvontaa sekä muita tässä laissa säädettyjä kalataloushallinnon alaan kuuluvia tehtäviä hoitavat maa- ja metsätalousministeriön alaiset maaseutuelinkeinopiirit, joista säädetään maaseutuelinkeinohallinnosta annetussa laissa (/).

87 §

Kalastuspiirin tehtävänä on sen lisäksi, mitä tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädetään, huolehtia kalastusaluehallinnon toteuttamisesta toimialueellaan, avustaa kalastusalueita niiden järjestäytymistä ja toimintaa koskevissa asioissa, antaa asiantuntija-apua kalastusalueille niiden ohjesääntöjä ja käyttö- ja hoitosuunnitelmia valmisteltaessa, valvoa, että kalastusalueet toimivat lain ja ohjesääntönsä määräysten mukaisesti ja täyttävät niille kuuluvat tehtävät, sekä tarpeen vaatiessa ryhtyä toimenpiteisiin puutteiden ja epäkohtien korjaamiseksi, ohjata ja valvoa piirin alueella suoritettavaa neuvontatyötä sekä käsitellä asiat, jotka koskevat yhteydenpitoa kalastusviranomaisten ja kalastusalueiden välillä.

Tarkempia säännöksiä kalastuspiireistä ja niiden tehtävistä annetaan asetuksella.

87 §

Maaseutuelinkeinopiirin tehtävänä on huolehtia kalastuspiireille tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädettyistä tehtävistä. Lisäksi sen tulee:

1) huolehtia valtiolle kuuluvasta kalataloushallinnosta toimialueellaan;

2) avustaa kalastusalueita niiden järjestäytymistä ja toimintaa koskevissa asioissa

3) antaa asiantuntija-apua kalastusalueille niiden ohjesääntöjä ja käyttö- ja hoitosuunnitelmia valmisteltaessa;

4) valvoa, että kalastusalueet toimivat lain ja ohjesääntönsä määräysten mukaisesti ja täyttävät niille kuuluvat tehtävät sekä tarpeen vaatiessa ryhtyä toimenpiteisiin puutteiden ja epäkohtien korjaamiseksi;

5) ohjata ja valvoa alueellista neuvontatyötä; sekä

6) käsitellä asiat, jotka koskevat yhteydenpitoa kalastusviranomaisten ja kalastusalueiden välillä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1993.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

7.

Laki

maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan maatilatalouden kehittämisrahastosta 16 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain (657/66) 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentti sekä 5 ja 7 §, näistä 2 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetussa laissa (555/80), sekä lisätään lain 2 §:ään, sellaisen kuin se on osittain muutettuna mainitulla 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetulla lailla, uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Maatilatalouden kehittämisrahastoa hoitaa maatilahallitus. Maatilahallitusta avustaa rahaston varoilla suoritettavaan toimintaan kuuluvissa ja niihin liittyvissä asioissa neuvottelukunta, jonka lähemmistä tehtävistä ja kokoonpanosta päättää valtioneuvosto. Neuvottelukunnan menot suoritetaan kehittämisrahaston varoista.

Maatilatalouden kehittämisrahasto on maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä. Rahastoa hoitaa johtokunta, jonka nimittää valtioneuvosto. Johtokunnan kokoonpanosta ja toimikaudesta säädetään asetuksella. Johtokunnan tehtävänä on:

- 1) tehdä maa- ja metsätalousministeriölle ehdotus toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja mahdolliseksi valtion talousarvioksi rahastoa ja sen varoilla tuettavaa toimintaa koskevilta osin;
- 2) antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita rahaston varoilla tuettavaan toimintaan kuuluvissa ja niihin liittyvissä asioissa;
- 3) tehdä maa- ja metsätalousministeriölle ehdotus 4 §:ssä tarkoitetuksi käyttösuunnitelmaksi;
- 4) vastata siitä, että rahastolla on riittävä maksuvalmius;
- 5) vahvistaa rahaston johtosääntö;
- 6) hyväksyä ja allekirjoittaa rahaston tilinpäätös; sekä
- 7) antaa vuosittain maa- ja metsätalousministeriölle kertomus rahaston toiminnasta edellisenä kalenterivuotena.

Maatilatalouden kehittämisrahaston hallintoa hoitaa muilta kuin 2 momentissa tarkoituiltuilla osin maa- ja metsätalousministeriö siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Kehittämisrahaston kirjanpitoa ja maksuliikettä hoitaa maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään.

4 §

4 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston vuotuisen käyttösuunnitelman vahvistaa valtioneuvosto. Käyttösuunnitelmassa on erikseen osoitet-

Maatilatalouden kehittämisrahaston vuotuisen käyttösuunnitelman vahvistaa maa- ja metsätalousministeriö. Käyttösuunnitelmassa on

Voimassa oleva laki

tava varat sijoitus- ja kulutusmenoihin. Kulutusmenoihin luetaan ne menot, jotka kokonaan tai osittain jäävät lopullisiksi menoiksi.

5 §

Valtioneuvosto päättää maatilatalouden kehittämisrahaston aseman ja tehtävät huomioon ottaen, voidaanko ja minkä verran rahaston varoja siirtää valtiovarastoon.

7 §

Tarkemmat *määräykset* tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa valtioneuvosto.

Ehdotus

erikseen osoitettava varat sijoitus- ja kulutusmenoihin. Kulutusmenoihin luetaan ne menot, jotka kokonaan tai osittain jäävät lopullisiksi menoiksi.

5 §

Valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä voidaan päättää varojen siirrosta maatilatalouden kehittämisrahastosta valtiovarastoon.

7 §

Tarkemmat *säännökset* tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1993.

Tämän lain 2 §:n 2 momentin 5 ja 6 kohdan säännöksiä sovelletaan ensimmäisen kerran rahaston tilinpäätökseen ja toimintaan vuodelta 1993.

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen lain voimaantuloa.